

บทที่ 4

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนภาพสีน้ำ

การระบายสีน้ำให้เป็นภาพที่สวยงามประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องอาศัยปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ วัสดุอุปกรณ์จึงมีความสำคัญและจำเป็นในการเขียนภาพ การระบายสีน้ำก็เช่นเดียวกัน ผู้ศึกษาจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์อย่างพร้อมเพียง

1. วัสดุอุปกรณ์ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการระบายสีน้ำ

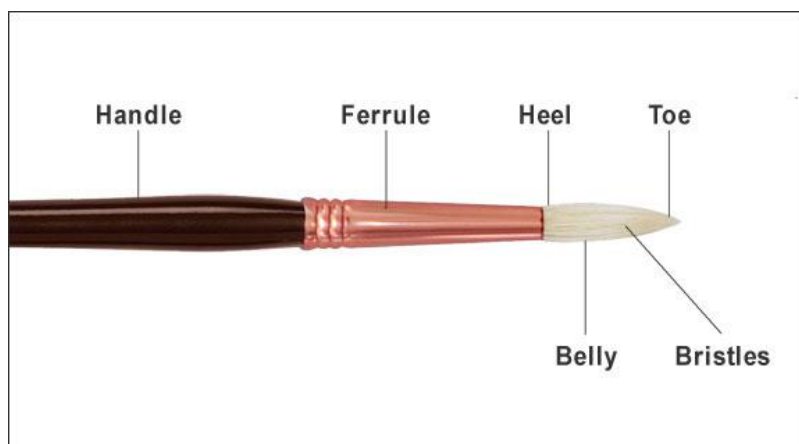
เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการระบายสีน้ำมีหลายประเภท ตั้งแต่วัสดุที่ใช้สำหรับวาดรูป และสีที่ใช้ในการระบาย ภาพขณะต่างๆ หรือวัสดุที่รองรับในการระบายสี มีดังนี้

1. อุปกรณ์สำหรับระบายสี

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวาดระบายสี มีส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้ภาพที่ระบายสีเป็นภาพที่งดงามหรือมีข้อบกพร่อง อุปกรณ์ที่สำคัญคือ

1.1 **พู่กัน** (Brush) พู่กันเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้วาดระบายสี พู่กันมีส่วนประกอบที่สำคัญคือ

1. ด้ามพู่กัน (Handle) หรือด้ามจับพู่กัน โดยมาทำจากไม้ หรือวัสดุสังเคราะห์อื่น ๆ เช่น พลาสติก
2. ปลอกหรือหัวพู่กัน (Ferrule) เป็นส่วนปลอกพู่กันที่หุ้มขนพู่กันไว้ โดยมากทำจากโลหะ
3. โคนพู่กัน (Heel) คือส่วนโคนพู่กันที่ติดอยู่กับปลอกพู่กัน
4. ปลายพู่กัน (Toe) คือ ส่วนปลายขนพู่กัน
5. ท้องพู่กัน (Belly) คือ ช่วงขนพู่กันที่พองกอดกัน เป็นทรง
6. ขนพู่กัน (Bristles) คือ ขนสัตว์หรือขนที่ทำขึ้นจากสารสังเคราะห์

ภาพที่ 4.1 ส่วนประกอบและโครงสร้างของพู่กัน

ที่มา : <http://www.drawingandpaintinglessons.com/Painting-Lessons/Brushes.cfm>

พู่กันมีรูปทรงและชนิดของขนแตกต่างกันไปตามแต่ประโยชน์ของการใช้สอย พู่กันมีหลายลักษณะคือพู่กันที่ใช้กับสีน้ำมันหรือสีน้ำจะมีรูปทรงทั้งกลมและแบน ปลายแหลมและป้าน มีขนาดตั้งแต่เล็กไปจนใหญ่ พู่กันแต่ละรูปทรงมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 รูปทรงพู่กันและคุณสมบัติ

รูปทรงพู่กัน	คุณสมบัติ
<p>พู่กันทรงกลม (Round Brushes)</p> 	<p>พู่กันทรงกลมเป็นพู่กันที่มีลักษณะแปรงและการใช้ อย่างอเนกประสงค์ พู่กันทรงนี้จะมีลักษณะท้องพู่กันที่ ใหญ่และสามารถใช้จะแต้มหรือลากแปรงเป็นเส้นแบบ ยาวได้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ ในการระบายบนพื้นที่ กว้างและใหญ่ได้ โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะพู่กันทรง กลมจะใช้ในการระบายสีในลำดับแรกหรือการระบาย บนพื้นที่ใหญ่เพื่อรองพื้นภาพวาดก่อนที่จะวาดในลำดับ ต่อไป</p>

รูปทรงพู่กัน	คุณสมบัติ
<p data-bbox="300 353 639 387">พู่กันทรงแบน (Flat Brushes)</p> 	<p data-bbox="774 353 1390 562">พู่กันทรงแบน เป็นพู่กันที่มีลักษณะขนของพู่กันแบบยาวและเป็นสีเหลี่ยม พู่กันทรงนี้จะมีคามยืดหยุ่นและให้ตัวได้ดี โดยมากนิยมใช้สำหรับการวาดเส้นยาวหรือต้องการวาดเส้นในลักษณะแบนยาว</p>
<p data-bbox="300 768 699 801">พู่กันทรงแบนสั้น (Bright Brushes)</p> 	<p data-bbox="774 768 1390 1149">พู่กันทรงแบนสั้นเป็นพู่กันที่มีลักษณะคล้ายพู่กันทรงแบน เพียงแต่พู่กันทรงแบนสั้นนั้นจะมีลักษณะขนพู่กันที่สั้นและแข็งกว่า คุณสมบัติของพู่กันทรงนี้คือจะให้รูปทรง รูปร่างหรือเส้นที่คมชัดโดยมากนิยมใช้สำหรับการระบายที่ต้องการความหนาของสี หนัก และคมชัดของเส้น และต้องการเน้นเส้นให้ชัดเจน เนื่องจากพู่กันทรงนี้สามารถควบคุมได้ง่ายกว่าพู่กันทรงแบน</p>
<p data-bbox="300 1171 707 1205">พู่กันทรงแบนมน (Filbert Brushes)</p> 	<p data-bbox="774 1171 1390 1440">พู่กันทรงแบนมน เป็นพู่กันที่มีลักษณะผสมระหว่างพู่กันทรงกลมและพู่กันทรงแบน คุณสมบัติของการใช้พู่กันลักษณะนี้คือการสร้างรูปร่างหรือรูปทรงที่มีความโค้งมนนอกจากนี้ยังสามารถใช้พู่กันทรงนี้ในการเกลี่ยเส้นหรือทำให้เกิดขอบเส้นที่นุ่มนวลได้</p>
<p data-bbox="300 1585 635 1619">พู่กันทรงพัด (Fan Brushes)</p> 	<p data-bbox="774 1585 1390 1854">พู่กันทรงพัดเป็นผู้การที่นิยมทำมาจากขนของหมูป่าหรือขนของ Sable หรืออาจจะทำมาจากขนสังเคาะห์ก็ได้ คุณสมบัติของพู่กันชนิดนี้ คือใช้สำหรับเกลี่ยหรือการสร้างเส้นที่บางเบาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างขอบของการเขียนภาพก่อนเมฆ</p>

ขนของพู่กันจะมีทั้งขนสัตว์ต่างๆ และขนที่ทำจากสารสังเคราะห์ พู่กันที่ใช้กับสีน้ำมีดังนี้

1.1.1 พู่กันประเภทขนอ่อน (Quill brush) เป็นพู่กันที่ผูกและรัดด้วยลวดติดกับด้ามที่ทำด้วยขนนก ไม่นิยมใช้ปลอกโลหะและด้ามไม้เหมือนพู่กันทั่วไป พู่กันชนิดนี้ทำใช้กันมาตั้งแต่ยุคกลางใช้สำหรับเขียนตัวหนังสือหรือระบายสีน้ำ มักทำให้มีขนาดกะทัดรัดเหมาะสำหรับการนำติดตัวไปเขียนภาพตามสถานที่ต่าง ๆ

ภาพที่ 4.2 พู่กันประเภทขนอ่อน (Quill brush)

ที่มา : <http://www.illustrcourse.com/2014/02/19/watercolor-brush/>

1.1.2 พู่กันที่ทำด้วยขนวัว (Ox hair brush) นิยมใช้ขนที่อยู่ในหู บางทีเรียกว่าพู่กันขนหูวัวมีความอ่อนนุ่มและตั้งคืนสภาพได้ดี เหมาะสำหรับใช้ในการระบายสีน้ำและการตัดเส้น พู่กันชนิดนี้จิตรกรสมัยก่อนนิยมใช้กันมาก

1.1.3 พู่กันที่ทำด้วยขนของตัวโคลินสกี (Red sable brush) พู่กันชนิดนี้ทำด้วยขนของตัวโคลินสกี ซึ่งเป็นสัตว์ท้องถิ่นในไซบีเรีย มีขนอ่อนนุ่ม สามารถอุ้มน้ำได้ดี นิยมใช้สำหรับระบายสีน้ำ นอกจากนั้นยังใช้ระบายสีฝุ่นหรือสีน้ำมันที่ต้องการระบายให้เรียบ ขนสัตว์ชนิดนี้ราคาสูง จึงนิยมนำขนวัวมาทำเทียม รูปร่างพู่กันชนิดนี้จะทำแบบพู่กันที่ทำมาจากขนหมู

ภาพที่ 4.3 พู่กันที่ทำด้วยขนของตัวโคลินสกี (Red sable brush)

ที่มา : <http://www.illustrcourse.com/2014/02/19/watercolor-brush/>

1.1.4 พู่กันแบน (Single stroke หรือ One stroke brush) เป็นพู่กันที่มี สัณฐานแบนกว้าง มีขนประเภทเดียวกับขนของสัตว์โคลินสกี มีขนาดตั้งแต่ 1/8 นิ้ว เรื่อยมาจนถึง 1 นิ้ว ใช้สำหรับเขียนตัวอักษรเส้นช่อ และระบายสีน้ำซึ่งเป็นพื้นที่กว้าง ส่วนด้านแคบใช้วาดเส้นขนาดเล็ก

1.1.5 พู่กันขนสัตว์ (Hair brush) เป็นพู่กันขนสัตว์ที่มีความนุ่มและอ่อนกว่าแปรงที่ทำจากขนหมู แปรงชนิดนี้มักทำมาจากขนวัว ขนสุนัขจิ้งจอก ขนกระรอก ขนกระต่าย ขน อูฐ ฯลฯ หรือใช้ขนสัตว์เหล่านี้ผสมกันเพื่อให้ได้ความนุ่มและการคงสภาพตามความต้องการ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทย, 2541, หน้า 55-56)

ภาพที่ 4.4 ลักษณะพู่กันชนิดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว นิยมนำมาใช้ให้เหมาะแก่งานระบายสีน้ำ
ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

1.2 ดินสอ (Pencil) ดินสอสำหรับร่างสีน้ำ จะใช้ดินสอที่มีไส้ไม่อ่อนไม่แข็งนัก นิยมใช้ดินสอที่มีไส้หลายขนาด ทั้งไส้ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และไส้แข็งอีกด้วย เช่น ดินสอประเภท H หรือ HB สำหรับดินสอ B จะมีไส้อ่อนไม่แข็งนัก มักจะนิยมใช้ BB หรือ 2B และ 4B สำหรับร่างภาพ

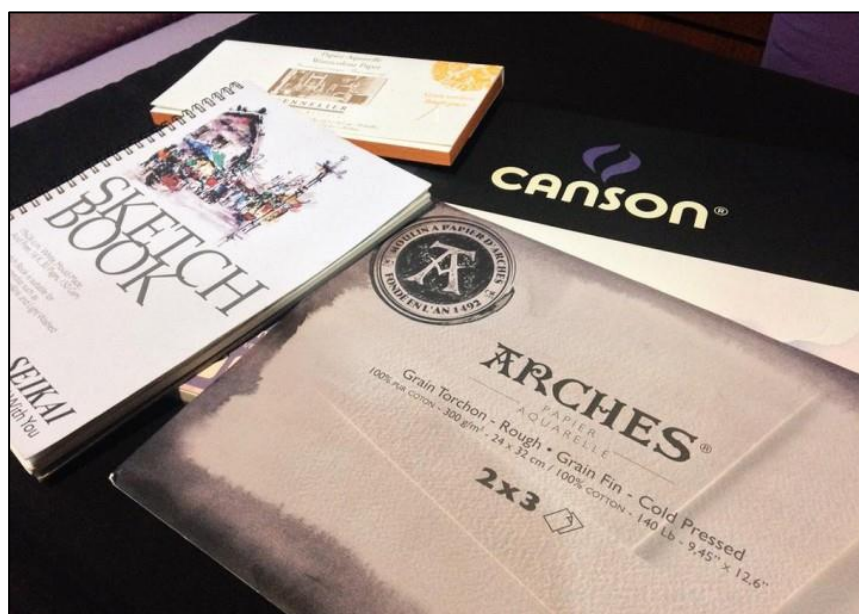

ภาพที่ 4.5 ดินสอที่ใช้สำหรับร่างสีน้ำ
ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

2. อุปกรณ์สำหรับรองรับการเขียนภาพสีน้ำ

อุปกรณ์สำหรับรองรับเกี่ยวกับการวาดภาพสีน้ำ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษรองเขียน และขาหยั่งรองเขียน

2.1 กระดาษวาดเขียน (Paper) กระดาษวาดเขียนเพื่อใช้สำหรับระบายสีน้ำมีความหนาเรียกเป็น “ปอนด์” เช่น 80 ปอนด์ 100 ปอนด์ 180 ปอนด์ 200 ปอนด์ และ 400 ปอนด์ หรือบางชนิดเรียกว่า “แกรม” เช่น 185 แกรม 300 แกรม เป็นต้น สำหรับกระดาษวาดเขียนที่มีจำหน่ายโดยทั่วไปมีคุณภาพแตกต่างกัน กระดาษวาดเขียนโดยทั่วไปมีขนาด 22×30 นิ้ว มีด้านหยาบและด้านเรียบ เวลาเขียนนิยมเขียนด้านหยาบจะเกิดพื้นผิวที่สวยงาม

ภาพที่ 4.6 กระดาษวาดเขียน (Paper)

ที่มา : <http://www.bbblogr.com/how-to-draw-1/>

การกำหนดสัดส่วนของกระดาษที่ใช้วาดเส้นหรือระบายสีน้ำของศิลปินชาวตะวันตกมักจะกำหนดให้มีขนาดต่างๆ ค่อนข้างแน่นอน เพื่อสะดวกในการผลิต เพราะกระดาษที่ใช้นี้โบราณผลิตขึ้นด้วยมือที่ละเอียด มีชื่อและขนาดดังนี้

Demy	15×20 นิ้ว
Medium	17×22 นิ้ว
Royal	19×24 นิ้ว
Super-Royal	19×27 นิ้ว
Imperial	22×30 นิ้ว

Elephant	23×28 นิ้ว
Double Elephant	27×40 นิ้ว
Antiquarian	31×53 นิ้ว

(พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2541, หน้า 180-181)

2.2 กระดานรองเขียน (Drawing board) กระดานรองเขียนที่ใช้กันโดยทั่วไป มักเป็นกระดานไม้อัดหรือกระดานอัดขนาดความหนา 4 มิลลิเมตร 40×60 เซนติเมตร ขัดผิวด้วยกระดาษทรายละเอียดให้เรียบปราศจากเสี้ยนไม้ กระดานรองเขียนควรมีน้ำหนักเบา สามารถพกพาไปเขียนรูปทั้งในและนอกสถานที่ได้สะดวก

ภาพที่ 4.7 กระดานรองเขียน (Drawing board)

ที่มา : <http://www.bbblogr.com/wp-content/uploads/2015/08/04.jpg>

2.3 ขาหยั่งรองเขียน (Easel) ขาหยั่งรองเขียนที่ใช้ในการเขียนภาพระบายสีน้ำมักมีขนาดเล็กกว่าขาหยั่งเขียนภาพสีน้ำมัน สามารถนำไปเขียนภาพทิวทัศน์ในที่ต่างๆได้ สามารถปรับให้สูง ต่ำได้ นอกจากนั้นยังสามารถปรับให้นั่งเขียนหรือยืนเขียนได้นับว่าช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เขียนเป็นอย่างดี ขาหยั่งรองเขียนมีจำหน่ายตามร้านขายเครื่องเขียนนิยมทำด้วยไม้ เช่น ไม้สัก ไม้ชนิดอื่นๆ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีขาหยั่งรองเขียนที่ทำด้วยโลหะคล้ายกับขาตั้งกล้องถ่ายรูป

ภาพที่ 4.8 ขาหยั่งรองเขียน (Easel) แบบไม้

ที่มา : <http://www.thaitechno.net/CDA/File/gallery/gallery-0556718441.jpg>

3. สีน้ำ (Water colour)

สีน้ำที่รู้จักกันโดยทั่วไปนั้น เป็นสีน้ำที่นำมาจากต่างประเทศ ซึ่งผลิตและบรรจุหลอดโลหะเป็นสีสำเร็จนำมาผสมกับน้ำ เขียนบนกระดาษ สีต่างๆ ของสีน้ำ ในที่นี้ได้แบ่งสีน้ำเพื่อการใช้งานเป็น 2 ประเภทคือ

3.1 สีน้ำสำหรับนักศึกษา (Student water colour) เป็นสีน้ำที่บรรจุหลอดโลหะคุณภาพไม่ดีนัก สำหรับนักศึกษาฝึกเขียนภาพ ราคาต่ำ มีขายตามร้านจำหน่ายเครื่องเขียนทั่วไปและตามแผนกเครื่องเขียนของห้างสรรพสินค้า

3.2 สีน้ำสำหรับศิลปิน (Artist water colour) เป็นสีน้ำที่บรรจุหลอดโลหะเช่นกันแต่จะมีป้ายกระดาษเขียนไว้ว่า “สีสำหรับศิลปิน” (artist) สีชนิดนี้ราคาแพงมาก มีขายเฉพาะร้านเครื่องเขียนใหญ่ๆ และแผนกเครื่องเขียนของห้างสรรพสินค้า สีแต่ละหลอดมีราคาไม่เท่ากัน บางสีมีราคาแพงบางสีมีราคาถูกกว่าปัจจุบันมีจำหน่ายหลายแห่งหลายบริษัท คุณภาพเนื้อสีนี้นับว่าดีเยี่ยมใช้ระบายง่ายสีไม่ขุ่น ถ้ารู้หลักในการใช้สีประเภทนี้แล้วก็สามารถที่จะระบายสีทับกันได้นับเป็นการสร้างผลงานจิตรกรรมสีน้ำที่งดงามอย่างน่าอัศจรรย์

สีน้ำสำหรับศิลปินที่เป็นสีมาตรฐานและคุณสมบัติของสี มีดังนี้

1. Alizarin Crimson สีแดงเข้มอมน้ำเงินเล็กน้อย, โปรงใสหรือบางมาก
2. Alizarin Crimson Golden สีแดงร้อนกว่า Alizarin Crimson บางมาก

3. Burnt Sienna สีน้ำตาลทอง, บางหรือโปร่งแสง
4. Burnt Umber สีน้ำตาลไหม้, บาง
5. Cadmium Red Light สีแดงแกมส้ม, สว่างสดใส, ทึบแสงหรือชั้นเล็กน้อย
6. Cadmium Yellow Lemon สีเหลืองอ่อนมาก, ชั้นเล็กน้อย
7. Cadmium Yellow Deep สีส้มเหลือง, ชั้นเล็กน้อย
8. Cerulean Blue สีน้ำเงินอ่อน, ชั้นเล็กน้อย
9. Emerald Green สีเขียวเย็น, สว่าง, ชั้นเล็กน้อย
10. Ultramarine Blue และ French Ultramarine เหมือนกันมาก แต่ French Ultramarine อุ่นกว่าเล็กน้อย, สีทั้งคู่เป็นสีบางหรือโปร่งแสง
11. Gamboge Hue สีเหลืองจาง, บางมาก
12. New Gamboge สีเหลืองจาง, เข้มขึ้นเล็กน้อยหน่อย, บางมาก
13. Terre verte สีเขียวอ่อน, บาง
14. Hooker's Green Light และ Hooker's Green Deep สีเขียวธรรมชาติ, บางมาก
15. Lamd Black สีดำเย็น, บางมาก
16. Ivory Black สีดำอุ่น, บางมาก
17. Payne's Gray สีเทาน้ำเงิน, เลื่อนไหลคล่อง, เบาบางมาก
18. Permanent Green สีเขียวเข้มจัด, เบาบางมาก
19. Prussian Blue สีน้ำเงินเย็น, เข้ม, เบาบางมาก
20. Raw Sienna และ Raw Umber เป็นสีน้ำตาลอมเหลืองทั้งคู่, ชั้นหรือทึบแสงเล็กน้อย
21. Sap Green สีเขียวเหลืองจางเหมือนใบไม้แรกผลิ, เบาบาง
22. Thalo Blue และ Thalo Green เป็นสีเย็น, เข้มและแรง, เบาบางมาก ใช้เป็นสีผสมทั้งคู่
23. Vermilion สีแดงเพลิง, ชั้นเล็กน้อย
24. Viridian สีเขียวเย็น, เข้ม, เบาบางมาก

(วินิต หนนนท์, 2532, หน้า 59-60)

ภาพที่ 4.9 สีน้ำสำหรับนักศึกษา (Student water colour)

ที่มา : <https://f.ptcdn.info/412/027/000/1421155508-604A1-o.jpg>

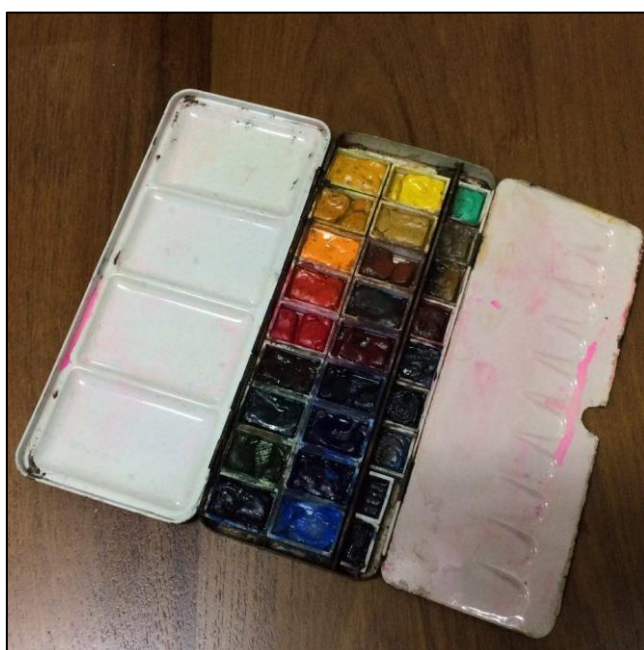
ภาพที่ 4.10 สีน้ำสำหรับศิลปิน (Artist water colour)

ที่มา : <http://emperpep.exteen.com/20081016/watercolor-review-by-emperpep>

4. วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ในการเขียนภาพสีน้ำ

4.1 จานสี (Palette) จานสีนับเป็นภาชนะชนิดหนึ่ง ที่ใช้สำหรับการระบายสีน้ำ จานสีมีหลายชนิด คือ

4.1.1 จานสีชนิดที่ทำด้วยโลหะเคลือบสี จานสีชนิดที่ทำด้วยโลหะเคลือบสีจะมีฝาปิด เมื่อใช้เสร็จแล้วจะปิดฝาไว้ได้ วิธีการเก็บสีค้างไว้แล้วปิดฝานำมาใช้ใหม่ได้อีก จะนิยมใช้เมื่อวาดภาพ ค้างอยู่และปลิกตัวไปเพียงชั่วระยะเวลาเล็กน้อย ก็สามารถกลับมาใช้สีได้ใหม่อีก วิธีการนี้ทำให้ สะดวก แต่ถ้าเลิกใช้เป็นเวลาานหลายๆ ชั่วโมง นิยมล้างจานสีให้สะอาดจะดีกว่า

ภาพที่ 4.11 จานสีชนิดที่ทำด้วยโลหะเคลือบสี

ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

4.1.2 จานสีที่ทำด้วยภาชนะดินเผาเคลือบ จานสีชนิดที่ทำด้วยภาชนะดินเผาเคลือบ สีที่เคลือบควรเป็นสีขาวเพื่อเวลาผสมสีแล้วจะให้เห็นสีชัดเจน ว่าเป็นสีที่แท้จริงสีใดบ้าง

ภาพที่ 4.12 งานสีชนิดที่ทำด้วยภาชนะดินเผาเคลือบ

ที่มา : <http://www.weloveshopping.com/shop/barenbasket/tb0004.jpg>

4.1.3 งานสีที่ทำด้วยพลาสติก งานสีที่ทำด้วยพลาสติกควรเลือกใช้งานสีที่มีช่องใส่สีได้มาก มีบริเวณพื้นที่สำหรับผสมสีได้เพียงพอ พื้นงานสีควรเป็นสีขาวเช่นเดียวกับงานสีดินเผาเคลือบ เพื่อประโยชน์ในการผสมสีจะได้เห็นสีแต่ละสีอย่างชัดเจน และเป็นสีที่แท้จริงอีกด้วย

ภาพที่ 4.13 งานสีน้ำพลาสติก

ที่มา : <http://g01.a.alicdn.com/kf/HTB1Lqm6LpXXXXbGXVXXq6xxFXXXv/New-White-25-Grids-Large-Art-Paint-Tray-Artist-font-b-Oil-b-font-Watercolor-Plastic.jpg>

4.2 ภาชนะใส่น้ำ (Water container) ภาชนะใส่น้ำมีความจำเป็นสำหรับการระบายสีน้ำ การระบายสีน้ำแต่ละครั้งควรมีภาชนะใส่น้ำอย่างน้อย 2 ใบ ใบแรกใช้สำหรับผสมสี ส่วนใบที่ 2 ใช้ล้างพู่กัน ภาชนะใส่น้ำดังกล่าวควรเป็นถึงพลาสติกขนาดพอเหมาะหรือกระบอกน้ำก็ได้

ภาพที่ 4.14 ภาชนะใส่น้ำ (Water container)

ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

4.3 ฟองน้ำ (Sponge) ฟองน้ำนับว่าเป็นวัสดุที่จำเป็นอีกอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ในงานเขียนภาพระบายสีน้ำ ฟองน้ำใช้จุ่มน้ำทากระดาษก่อนระบายสีน้ำ หรือใช้ลบการระบายสีน้ำส่วนเกินออก ฟองน้ำนอกจากจะมีคุณสมบัติในการจุ่มน้ำทากระดาษก่อนระบายภาพแล้วยังมีคุณสมบัติในการจุ่มสีแต้ม เพื่อทำเทคนิคต่างๆ ได้อีกด้วย ประการสุดท้าย ฟองน้ำยังสามารถนำไปใช้กับการล้างสีจากจานสีเมื่อเลิกใช้ได้อีกด้วย

ภาพที่ 4.15 ฟองน้ำธรรมชาติ

ที่มา : สำเนาภาพจาก จีร์วัฒน์ วันทา

4.4 เทปกาว (Marking tape) เทปกาวมีคุณสมบัติคือ ใช้ติดกระดาษวาดภาพทุกมุมของกระดาษให้แนบเรียบกับกระดานรองเขียน เมื่อเขียนภาพเสร็จแล้วจึงลอกเทปกาวออกก็จะได้ขอบภาพที่มีความเรียบร้อย สวยงาม

ภาพที่ 4.16 เทปกาว

ที่มา : http://www.brandexdirectory.com/images/product/pro_pic20336.jpg

4.5 ผ้าเช็ดสี (A Piece of cloth) ผ้าเช็ดสีมีคุณสมบัติที่สำคัญในการระบายสีน้ำก็คือสามารถเช็ดสีจากปลายพู่กันออกได้อย่างดีทำให้สีไม่เลอะเทอะ และสีใหม่ที่จุ่มครั้งใหม่ไม่ปนไปกับสีเดิม ไม่ทำให้เปลี่ยนสี นอกจากนั้นเมื่อเวลาล้างพู่กันก็สามารถใช้ผ้าเช็ดสีเช็ดปลายพู่กันเพื่อไม่ให้มีน้ำมากเกินไปที่พู่กัน เมื่อเวลาระบายสีต่อไป สำหรับผ้าเช็ดสีควรจะเป็นผ้าที่มีคุณสมบัติในการซับซับน้ำและสีได้ดี เช่น ผ้าขนหนู ผ้าดิบเนื้อบาง ผ้าสาหลู เป็นต้น

ภาพที่ 4.17 ผ้าเช็ดสี (A Piece of cloth)

ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

4.6 ยางลบ (Rubber) ยางลบที่นำมาใช้ในการเขียนภาพสีน้ำ ควรใช้ยางลบที่มีคุณภาพดี ควรใช้ยางลบที่อ่อน เมื่อลบภาพแล้วจะสะอาด ไม่มีลอยเลอะเทอะสกปรกหรือลอก ถลอกเป็นขุย และไม่เปื้อนรอยที่ดินสอร่างไว้แต่เดิมอีกด้วย

ภาพที่ 4.18 ยางลบ

ที่มา : https://f3.jarm.com/news/00/18/za/1464586596_5.jpg

4.7 มีดเหลาดินสอ (Cutter) มีดเหลาดินสอที่นำมากล่าววในที่นี้ มันเรียกกันติดปากว่า “คัตเตอร์” นิยมใช้เหลาดินสอสำหรับการร่างภาพ เพราะบางครั้งต้องการใช้ในแนวราบ แนวตั้ง ตัด

เส้น จึงจำเป็นต้องตกแต่งปลายดินสอดตามที่ต้องการใช้ นอกจากนั้นยังใช้ตัดกระดาษขนาด 100 ปอนด์ แผ่นใหญ่ให้ได้ขนาดตามต้องการ เมื่อลงมือสร้างภาพจะได้ตรงตามที่ต้องการใช้ มักนิยมตัดแบ่งครึ่ง จึงควรมีมีดไว้ตัดแบ่งกระดาษและเหลาดินสอด

ภาพที่ 4.19 มีดเหลาดินสอด (Cutter)

ที่มา : สำเนาภาพจาก จีรวัดน์ วันทา

5. การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการระบายสีน้ำ

1. กระดาษวาดเขียน

การนำกระดาษวาดเขียนมาใช้ให้เหมาะแก่การระบายสีน้ำนั้น ควรคำนึงถึงเนื้อกระดาษ ขนาดของกระดาษ และวิธีใช้กระดาษ

1.1 เนื้อกระดาษ เนื้อกระดาษที่เหมาะสมและมีคุณภาพในการใช้งานมีดังนี้

1.1.1 คุณภาพ กระดาษสีน้ำที่ทำด้วยมือ (Hand made) มักจะมีริ้วหรือขอบไม่เรียบ เมื่อนำไปใช้ควรคำนึงถึงด้วย การรู้จักคุณภาพของเนื้อกระดาษที่ซึมซับสีได้มากน้อยเพียงใด เป็นสิ่งที่ต้องรู้ต้องทดลอง การทดลองคุณภาพดูดซึมได้ดีเพียงไรนั้น ให้นำหยดลงบนกระดาษแล้วปล่อยให้แห้ง โดยสังเกตรอยย่นว่ากินวงกว้างแคไหน เป็นการตรวจสอบความสามารถการดูดซึมผิวกระดาษได้

1.1.2 การตรวจสอบคุณภาพและลักษณะของกระดาษ คุณภาพและลักษณะของกระดาษที่ต้องการใช้ หากไม่แน่ใจว่ามีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการหรือไม่ ควรตรวจสอบได้โดยใช้วิธีการบางอย่าง เช่น

1.1.2.1 การทดสอบความเหนียวทนทานของกระดาษ โดยฉีกกระดาษด้วยมือ ถ้าฉีกยากแสดงว่ามีความเหนียวและทนทานดี

1.2.1.2 การทดสอบความดูดซึม การเก็บความชื้นได้ดีโดยวิธีการหยดกรีเซอร์ลงในน้ำที่ผสมสีแล้ว นำไปใช้ จะทำให้กระดาษแห้งช้า เหมาะที่จะทำเทคนิคเปียกบนเปียกหรือเทคนิคอื่นๆ บางเทคนิคได้ดียิ่งขึ้น

1.1.3 ขนาดของกระดาษ ตามปกติถ้าเป็นกระดาษสีน้ำเต็มแผ่น (full sheet) จะมีขนาดมาตรฐาน 20×30 หรือ 56×75 เซนติเมตร สำหรับการใช้งานขึ้นอยู่กับผู้สร้างงานว่าต้องการขนาดใดก็จัดทำให้ถูกต้อง

1.1.4 วิธีใช้กระดาษ การนำกระดาษไปใช้เขียนภาพระบายสีน้ำ ควรเตรียมให้พร้อมก่อนลงมือเขียน คือ การขึงกระดาษ วิธีการขึงกระดาษดังกล่าวมี 2 วิธี คือ

1.1.4.1 วิธีการขึงกระดาษแบบแห้ง โดยเตรียมกระดาษรองเขียนกระดาษวาดเขียนและเทปกาว กระดาษรองเขียนที่ต้องเตรียมคือ กระดาษขนาด 16×24 นิ้ว และกระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่ขนาด 22×30 นิ้ว ตัดแบ่งครึ่ง แล้วนำไปวางบนกระดาษรองเขียน ใช้เทปกาวปิดกระดาษด้านละ 1 เซนติเมตร การขึงกระดาษแบบนี้สะดวกและง่ายเหมาะสำหรับระบายสีน้ำโดยเฉพาะ

1.1.4.2 วิธีการขึงกระดาษแบบเปียก โดยใช้ฟองน้ำชุบน้ำทากระดาษวาดเขียนด้านเรียบให้เปียกทั่ว เสร็จแล้วคว่ำกระดาษ ให้ฟองน้ำชุบน้ำทาด้านหยาบทั้งแผ่นวางกระดาษรองเขียน ปิดกระดาษกาวประมาณ 1 เซนติเมตร ทุกด้าน แล้วนำไปฝั่งลมให้แห้งกระดาษจะตึงใช้เขียนภาพได้

2. การใช้ฟูกัน

ฟูกันเบอร์ต่างๆ ตั้งแต่เบอร์ 1 เบอร์ 2 จนถึงเบอร์ 8 นั้น การนำมาใช้ มักใช้ไม่ได้ครบทุกอันในแต่ละครั้ง เบอร์ที่เหมาะสมและนิยมใช้กันมาก จับถนัด เหมาะมือ มักเลือกใช้เบอร์ 4 เพราะเป็นขนาดที่อยู่ระหว่างเบอร์ 2 กับเบอร์ 6 สามารถทำงานของทั้ง 2 เบอร์ นั้นได้ ฟูกันมีขนาดประมาณ 1 นิ้ว เมื่อนำไปใช้จะมีคุณภาพดี เช่น เมื่อฟูกันสัมผัสกับพื้นผิวกระดาษ จุดพลั่วตัวสีและเลื่อนไหลไปตามแนวทางที่ผู้สร้างภาพต้องการ ฟูกันเบอร์ดังกล่าวมักใช้สร้างงานต่างๆ เช่น กิ่งไม้เล็กๆ ต้นหญ้าสูงๆ ต้นไม้ที่ไม่ใหญ่โตมากนัก ส่วนฟูกันเบอร์ 1 เบอร์ 2 หรือเบอร์ 4 และเบอร์ 5 ไว้ใช้สำหรับงานที่ละเอียดละเอียดใหญ่ขึ้น เช่น ฟูกันกลมเบอร์ 1 เบอร์ 2 ใช้สำหรับงานที่มีความสวยงามละเอียดลออประณีตยิ่งขึ้น เป็นต้น

ภาพที่ 4.20 การเก็บพู่กันสีน้ำ

ที่มา : http://board.trekkingthai.com/board/upload/photo/2004-11/ck_0348-45.jpg

การเก็บรักษาพู่กัน หลังใช้งานแล้ว ควรทำความสะอาดพู่กันเป็นระยะๆ เช่น การล้างด้วยสบู่เหลว การล้างซ้ำในน้ำอุ่น เมื่อพู่กันสะอาดดี ก็จัดแต่งปลายพู่กันให้เรียบร้อย แล้วปล่อยให้แห้ง วิธีการรักษาพู่กันมีดังนี้

1. ใช้พู่กันชนิดนั้นๆ กับสีชนิดเดียวเท่านั้น รวมไปถึงพู่กันที่เอาไว้มาสก์หรือกันสี ก็ควรจะเป็นคนละอันกับพู่กันที่ใช้ระบาย

2. ไม่ควรวางพู่กันทิ้งไว้แนวตั้งในภาชนะบรรจุสี หรือ แก้วน้ำ ไม่ว่าจะเปียกหรือแห้งก็ตาม ตาม ควรให้พู่กันวางขนานกับพื้น หรือวางไว้บนที่วางพู่กัน

3. ไม่ควรแช่พู่กันในสีเป็นเวลานานๆ มันจะทำให้เกิด capillary action คือ การที่สีถูกดูดไหลย้อนกลับขึ้นมาบนพู่กัน ไปยังปลอกพู่กัน ซึ่งทำให้สีออกยาก เมื่อแปรงถูกจุ่มลงไปสีชักพอกก็สามารถระบายได้แล้ว

4. ไม่ควรจุ่มพู่กันทั้งในน้ำบริเวณเลยปลอกพู่กันขึ้นไป น้ำจะไหลซึมขึ้นไปบริเวณปลอกพู่กัน อีกฝั่งหนึ่งจนไปถึงกาวที่เชื่อมระหว่างหัวพู่กันกับด้ามพู่กันและปลอกพู่กันกับด้าม ทำให้พู่กันเกิดรอยแตกหักหรือด้ามหลวมได้

5. ควรทำให้หัวพู่กันเปียกจนชุ่มก่อนการใช้งาน ไม่ควรจุ่มพู่กันแห้งลงสีที่ยังแห้งกรังอยู่ ปาดพู่กันไปบริเวณส่วนล่างของที่ใส่น้ำ เพื่อให้ฟองอากาศด้านในพู่กันหายไป และวางไว้บริเวณที่วางพู่กันเมื่อต้องการใช้งาน

6.เมื่อหัวฟูกันจุ่มสีและพร้อมเวลาที่จะลงสีแล้ว ควรลงสีทันที เป็นการล้างเอาสีที่ติดบริเวณ ปลอกออก และอย่าชี้หัวฟูกันขึ้น

7.ในขณะที่กำลังวาดภาพให้หมั่นล้างฟูกันบ่อยๆ ในภาชนะใส่น้ำขนาดใหญ่ ถือฟูกันตรงๆโดย ระวังด้ามฟูกันไม่ควรจะอยู่ในน้ำ วนฟูกันในน้ำ บริเวณหัววนให้เร็ว วางฟูกันบริเวณขอบภาชนะใส่น้ำ ถ้าเห็นสีไหนไหลออกมาให้ล้างใหม่ หรือเปลี่ยนน้ำที่ล้างฟูกันใหม่

8.หลังจากล้างฟูกันด้วยน้ำสะอาดแล้ว ให้เขย่าฟูกันให้สะอาดน้ำแทนที่จะถูหรือซับด้วยทิชชู หนาๆ อย่าดึงและรูดฟูกันด้วยทิชชูหนาๆเนื่องจาก ขนฟูกันอาจจะหลุดติดมาด้วย

9.ถ้าต้องการขี้แปรงบนกระดาษ ให้ใช้แปรงบเสียแล้วหรือแปรงบที่ไม่แพงมาก (เช่น ขนหมูป่า) ที่ซื้อมาเพื่อใช้ในการทำอย่างนี้โดยเฉพาะ

10.ถ้าใช้สีน้ำแบบตลับแข็ง อย่างคฟูกันบริเวณด้านบนสีที่แข็งนั้น หรือจุ่มแปรงบลงสีที่อัดแข็ง ตรงๆ ให้ใส่น้ำลงไปบนสีอัดแข็งให้เปียกชุ่มก่อน และจุ่มลงสีในทิศทางเดียวกับที่เราระบาย

11.ล้างและปรับรูปร่างของฟูกัน เมื่องานเสร็จเรียบร้อยแล้วเสมอ โดยใช้น้ำอุ่นเล็กน้อยและ สบู่อ่อนๆ (ไม่ควรเอาผงซักฟอกมาใช้) อาจจะใช้เป็นแชมพูเด็กก็ได้

12.หลังจากเสร็จสิ้นการใช้และล้างฟูกัน ให้นำฟูกันวางผึ่งลมเอาไว้ หัวฟูกันที่ไม่มีความ ยืดหยุ่นหรือขนยาวนั้น เช่น ฟูกันขนกระรอก หรือขนแพะแบบญี่ปุ่น จะแห้งเร็วขึ้นเมื่อเราแขวนด้าม ให้หัวห้อยลง เพื่อที่จะทำให้ความชื้นไหลออกจากปลายด้ามไปจนถึงปลายฟูกัน

13.อย่าเก็บฟูกันที่ไม่แห้งไว้บริเวณที่มีอากาศถ่ายเทน้อย เนื่องจากฟูกันจะขึ้นรา และทำให้ ขนฟูกันเสื่อมสภาพ

14.รักษาฟูกันขนสังเคราะห์ให้เหมือนกับฟูกันขนสัตว์ กฎคือห้ามวางฟูกันทิ้งไว้โดยเอาด้าม หัวลง

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ฟูกันบิดเบี้ยว โค้งงอ ควรชุบน้ำให้เปียกแล้วถูกับก้อนสบู่จนกระทั่งขน ฟูกันอิมตัวด้วยน้ำสบู่ แล้วจึงแต่งปลายขนฟูกันให้เข้ารูป ทิ้งไว้ค้างคืนจนแห้งต่อจากนั้นวันรุ่งขึ้นจึงนำ ฟูกันมาล้างให้สะอาด ตกแต่งปลายฟูกันให้เข้ารูปสวยงามแล้วปล่อยให้แห้ง เก็บให้เรียบร้อย การเก็บ ฟูกัน สามารถเก็บได้หลายวิธี เช่น เก็บไว้ในขวดปากกว้าง นำด้ามฟูกันห้อยลงไป ปลายฟูกันอยู่ ข้างบนเป็นอิสระ นอกจากนั้น อาจเก็บฟูกันไว้ในกล่องพลาสติก กล่องแบนๆ ก็จะทำให้สะดวกต่อการ เก็บรักษาและดูแล ควรนำลูกเหม็นใส่ลงไปกล่องเก็บฟูกันเสมอ อย่างน้อย 3-4 ลูก เพราะช่วย ป้องกันแมลงสาบมาแตะฟูกันได้

สรุป

เครื่องมือในการระบายสีน้ำและการระบายสีน้ำ เช่น พู่กัน ขนาดของพู่กัน ความเหมาะสมกับการใช้งาน กระดาษมีความหนาที่เหมาะสมสำหรับศิลปิน ดินสอสำหรับร่างภาพ ยางลบ กระดาษรองเขียนควรมีน้ำหนักเบา จานสี ภาชนะใส่น้ำ ฟองน้ำ เทปขาว ผ้าเช็ดสี มีเหลาดินสอ เครื่องมือเครื่องใช้ เหล่านี้มีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญมากที่จะสร้างสรรค์ผลงานได้ตรงตามความต้องการ ควรมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสมและมีการดูแลรักษาที่ดีมีการเก็บอย่างถูกต้องตามวิธีการเก็บรักษา

คำถามทบทวน

1. จงบอกชื่อวัสดุ อุปกรณ์การเขียนภาพสีน้ำมา 10 อย่าง
2. สีน้ำมีลักษณะอย่างไร
3. ขาหยั่งรองเขียนภาพสีน้ำเป็นอย่างไร
4. ฟองน้ำที่ใช้ในการระบายสีน้ำเป็นอย่างไร
5. วิธีชิงกระดาษแบบแห้งมีวิธีการชิงอย่างไร
6. วิธีการชิงกระดาษแบบเปียกมีวิธีการชิงอย่างไร
7. การเก็บพู่กันระบายสีน้ำวิธีการเก็บอย่างไร
8. สีน้ำสำหรับนักศึกษาต่างกับสีน้ำของศิลปินอย่างไร
9. จงบอกถึงขนาดและสัดส่วนของกระดาษที่ใช้สำหรับวาดเส้นและระบายสีน้ำมาโดยละเอียด
10. จงบอกสีน้ำสำหรับศิลปินที่เป็นมาตรฐานมา 10 สี

เอกสารอ้างอิง

- โกศล พิณกุล. (2545). **รูปแบบและเทคนิคการระบายสีน้ำ**. กรุงเทพฯ : สีปรีระภา.
- วินิต หะนนท์. (2532). **การเขียนสีน้ำ**. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้งเฮาส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- _____. (2541). **พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2535). **การระบายสีน้ำ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

<http://www.drawingandpaintinglessons.com/Painting-Lessons/Brushes.cfm>

http://board.trekkingthai.com/board/upload/photo/2004-11/ck_0348-45.jpg

https://f3.jarm.com/news/00/18/za/1464586596_5.jpg

http://www.brandirectory.com/images/product/pro_pic20336.jpg

<http://g01.a.alicdn.com/kf/HTB1Lqm6LpXXXXbGXVXXq6xFXXv/New-White-25-Grids-Large-Art-Paint-Tray-Artist-font-b-Oil-b-font-Watercolor-Plastic.jpg>

<http://www.weloveshopping.com/shop/barenbasket/tb0004.jpg>

<http://emperpep.exteen.com/20081016/watercolor-review-by-emperpep>

<https://f.ptcdn.info/412/027/000/1421155508-604A1-o.jpg>

<http://www.thaitechno.net/CDA/File/gallery/gallery-0556718441.jpg>

<http://www.bbblogr.com/how-to-draw-1/>

<http://www.bbblogr.com/wp-content/uploads/2015/08/04.jpg>

<http://www.illustcourse.com/2014/02/19/watercolor-brush/>

<http://www.illustcourse.com/2014/02/19/watercolor-brush/>

<http://www.drawingandpaintinglessons.com/Painting-Lessons/Brushes.cfm>

